

Curtea Supremă de Justiție
a Republicii Moldova

Высшая Судебная Палата
Республики Молдова

MD 2005 or. Chișinău, str. Petru Rareș, 18

MD 2005 г. Кишинев ул. Петру Рареш, 18

tel. (+373 22) 21 87 73

tel. (+373 22) 21 87 73

4/12 - 7/15
26.02.2015

Dlui Alexandru Tănase,
Președintele Curții Constituționale a RM

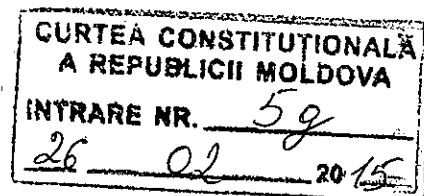
Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu art. 4, 39 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Supremă de Justiție Vă expediază spre soluționare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

- Anexă: 1.copia Hotărîrii Plenului CSJ nr.5 din 23 februarie 2015 (pe 1 filă);
2. sesizarea (pe 4 file);
3. dosarul penal nr. 10-62/14 (pe 26 file).

Președintele
Curții Supreme de Justiție

Mihai Poalelungi

**Plenul Curții Supreme de Justiție
a Republicii Moldova**

HOTĂRÎRE

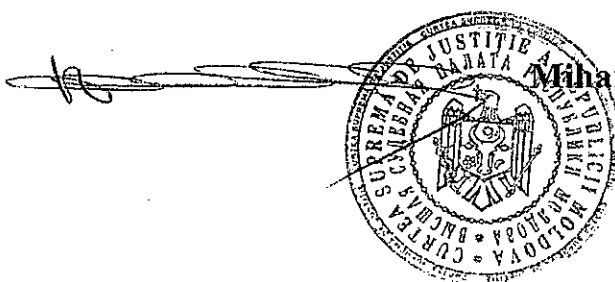
Cu privire la adoptarea sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în particular, se are în vedere sintagma: *„prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală.”*

HOTĂRĂȘTE:

1. A adopta sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, și anume, sintagma: *„prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală.”*

2. Sesizarea se remite pentru soluționare Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău,
23 februarie 2015
Nr. 5

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova,**
mun. Chișinău,
str. A. Lăpușneanu, 28

S E S I Z A R E

Cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în particular, autorul sesizării avînd în vedere sintagma: *„prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală.”*.

Onorată Curte,

La Judecătoria Hîncești se află spre examinare plîngerea avocatului I. Novac înaintată în numele învinuitului M. Vîntuleac în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, prin care s-a solicitat anularea actelor procesuale adoptate de către OUP al IP Hîncești al IGP și procurorii Procuraturii r-lui Hîncești în cadrul urmăririi penale efectuate în privința petiționarului.

Ulterior, la 16 ianuarie 2015, avocatul I. Novac acționînd în numele învinuitului M. Vîntuleac, a depus o cerere către Judecătoria Hîncești, prin care a solicitat informarea Curții Supreme de Justiție în vederea sesizării ulterioare a Curții Constituționale privind necesitatea analizei prevederilor din art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei penale, prin prisma normelor constituționale invocate în partea descriptivă a demersului adresat.

În conformitate cu art. 7 și 41 Cod de procedură penală, Judecătoria Hîncești, la 16 ianuarie 2015, a dispus, prin încheiere motivată, admiterea cererii avocatului I. Novac, declarată în numele învinuitului M. Vîntuleac, privind remiterea în adresa Curții Supreme de Justiție a demersului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în particular, referitor la sintagma: *„prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală”*, împreună cu cauza penală nr. 10-62/14.

Așadar, reieșind din textul încheierii nominalizate, se conchide că avocatul I. Novac a solicitat remiterea cauzei penale în privința lui M. Vîntuleac, în adresa Curții Supreme de Justiție în vederea sesizării Curții Constituționale, pentru verificarea constituționalității prevederilor art. 14 alin. (2) al Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, dat fiind că actele procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale pornite în privința lui M. Vîntuleac au fost executate de către un organ, care nu dispune de asemenea competențe conform legii procesual-penale.

În continuare, se constată că în demersul adresat instanței de judecată avocatul I. Novac a invocat că, la 28.07.2014, a fost pornită urmărirea penală în privința lui M. Vîntuleac, în temeiul unei bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) și art. 166 alin. (2) Cod penal de către ultimul.

La 30 decembrie 2014, petiționarul a depus o plîngere în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, împotriva actelor ilegale ale organului de urmărire penală, în particular, împotriva celor emise de Inspectoratul de poliție Hîncești, Inspectoratul General de Poliție și Procuratura r-lui Hîncești.

Actele procedurale și acțiunile de urmărire penală ale organului sus-menționat au fost contestate, din motivele că:

- conform art. 253 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 333/10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, organele de urmărire penală sunt constituite, conform legii, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne ș.a;

- conform prevederilor art. 266 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată prin lege în competența altor organe de urmărire penală sau este dată în competența lui prin ordonanța procurorului;

- conform prevederilor art. 273 alin. (3) Cod de procedură penală, cităm: „Actele de constatare întocmite conform prevederilor alin. (2), împreună cu mijloacele materiale de probă, se predau, în termen de 24 ore, de către organele de constatare din cadrul Poliției, Poliției de Frontieră, Centrului Național Anticorupție și Serviciului Vamal - organelor de urmărire penală corespunzătoare constituite conform legii în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Vamal, iar de către celelalte organe de constatare - procurorului, pentru începerea urmăririi penale”.

Astfel, prevederile enunțate imperativ delimitează activitatea poliției și a organului de urmărire penală, care poate fi constituit și poate activa doar în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum în cadrul Inspectoratului General al Poliției;

- conform prevederilor art. 25 alin. (6) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, poliștii care au calitatea de ofițer de urmărire penală și au împuternicirile respective prevăzute de legislație sînt numiți prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției.

De asemenea, conform ordinului nr. 70 din 28 februarie 2013, emis de către Ministerul Afacerilor Interne, organul de urmărire penală nu se regăsește în componența Ministerului, fiind parte componentă al Inspectoratului General de Poliție.

Or, în atare circumstanțe rezultă că Ministrul Afacerilor Interne, în conformitate cu art. 4 alin. (3) din Legea nr. 333 din 10.11.2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală, a dispus lichidarea organului de urmărire penală din cadrul Ministerului nominalizat.

Prin urmare, se opinează că, în cazul lui M. Vîntuleac atât procesul, cât și urmărirea penală au fost inițiate de către un organ, care nu este prevăzut de legea procesual-penală, ceea ce rezultă din conținutul ordonanței de începere a urmăririi penale, potrivit căreia aceasta a fost începută de către organul de urmărire penală al Inspectoratului General al Poliției.

Totodată, apărătorul a mai menționat că acțiunile de urmărire penală, efectuate în privința lui M. Vîntuleac de către organul de urmărire penală al Inspectoratului General al Poliției, încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale acestuia stabilite în Capitolul II al Constituției Republicii Moldova, precum și contrar prevederilor imperative ale alin. (2) din art. 25 al Constituției, conform căruia percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile prevăzute de lege.

Mai mult ca atât, se consideră că, potrivit art. 4 alin. (1) din Constituție, Curtea Constituțională are obligația de a interpreta și aplica dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin normele procesual-penale, legislatorul a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții veritabile. Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual penale, sînt obligate să activeze în așa mod, încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție, care statuează asupra obligației statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Din esența celor expuse supra rezultă că norma de drept, a cărei constituționalitate se solicită a fi verificată, urmează a fi aplicată la soluționarea prezentei plîngerii.

Astfel, potrivit art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit căreia dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului cetățeanului, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative. Și aceasta se poate realiza, numai în cazul în care norma prezumată a fi neconstituțională urmează să fie aplicată la litigiul judiciar în care este implicată persoana respectivă.

Potrivit art.134 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova care garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În consecință, reieșind din motivele menționate și întru respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale autorului sesizării, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 alin. (1), art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. g), art. 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 2 și 16 din Legea nr. 789-XIII din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, Plenul Curții Supreme de Justiție,

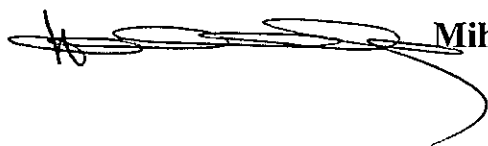
SOLICITĂ:

Verificarea constituționalității prevederilor art. 14 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, în particular, se are în vedere sintagma: „*prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală.*”

Subsidiar, la prezenta sesizare se remite și dosarul nr. 10-62/2014.

Cu respect,

Președinte

Mihai POALELUNGI